

március 15-e tiszteletére

Március 15-én délelőtt 10 órakor Szeged város dolgozóinak küldöttségei keresték fel a 48-as szabadságharc vezetőinek, Petőfiének, Kossuthnak és a szabadságharc egyik jelentős ütközetének, a szőregi csatának emlékműveit. A Kossuth-szobor, a Petőfi-szobor és a szőregi emlékmű előtt a magyar néphadsereg alakulatainak díszszakaszai sorakoztak fel. Az emlékművekhez az MSZMP városi ideiglenes intéző bizottságának, a városi tanácsnak, a Hazafias Népfőnadrak, a Magyar Forradalmi Ifjúmunkás Szövetségnek, a honvédségnek, a MEFESZ-nek, az úttörőknek, a Diák-szövetségnek, a szakszervezetnek, a Textilműveknek, a Szegedi Kendernek, a Jutafonógyárnak és az Újszegedi Kender-Lenszövőnek a küldöttségei vonultak fel. A Hímnusz elhangzása után elhelyezték koszorúikat. A koszorúzás után a zenekarok a Szózatot játszották el.

Emlékkünnepség a Nemzeti Színházban

A nagy nemzeti forradalmi ünnep megemlékezéseinek sorozata 15-én este 6 órakor a Szegedi Nemzeti Színházban tartott emlékkünnepséggel zárult. Nagy István, a Hazafias Népfőnadrak városi bizottságának titkára elnöki megnyitóját követően Biczó György elvtárs, az MSZMP városi intéző bizottságának tagja beszélt. Megemlékezésében többek között a következőket mondta:

Igen mély társadalmi szükséglet vezetett el a 48-as forradalomhoz. Az egyik: a társadalom új uralkodó osztályának, a polgárságnak a kívánsága egy, a polgári érdekeket legelőkeltebben kifejező kormányforma iránt. A második: a nemzeti államisághoz még el nem jutott, vagy külföldi uralom keretében maradt felosztott népek törekvése az idegen elnyomás alól való felszabadulás és egészséges nemzeti állam megvalósítása iránt. A harmadik: egy, a történelmi küldetésnek még csak a kezdetén álló új osztálynak, az ipari proletariátusnak és a vele szövethető radikális elemeknek a törekvése a társadalmi igazságok kiharcolására.

Ez az utóbbi szükséglet, mint Marx megjegyezte, „Nem érezte még elég mélyen, elég általánosan, hogy azonnali sikert érhesen el”, — de hallatta hangját és elsütötte puskáit Európa csaknem minden nagy városában. A forradalom útjára lépett népek között ott találjuk a magyar népet is.

Mi volt nálunk a harc célja? Először: A nemzeti függetlenség kivívása, a gyűlölt osztrák uralom lerázása, mely szolgásgába döntötte nemzetünket. Másodszor: A népszabadság eszméjének megvalósítása. Harmadszor: A szociális haladás biztosítása.

Március 15. fordulópont volt e harcban. A liberális nemesség ingadozását és Bécs cselszövéseinek tervét áthúzta a forradalmi nép, ezzel a nemességet is kényszerítette, hogy a forradalom útjára lépjen.

Hiába toldott azonban balra a magyar forradalom. Az európai önkény kiejegyzett egymással és vérbefojtotta a magyar szabadságharcot. A függetlenségi harc a reakciós túlerőkkel szemben elbukott. Megoldatlanul hagyta az utókorra a függetlenség kivívását, a feudális nagybirtok felszámolását, a monarchista önkényuralom megsemmisítését.

A munkások és a dolgozó kisemberek maradtak hűek 48 igaz emlékéhez. A munkásosztály első lépéseitől kezdve harcolt 48 igazán forradalmi kérdéseinek megoldásáért. Munkásosztályunk az első világháború vérvívatara után az orosz proletariátus világgőzelmé következtében 1919 márciusában vívta ki első ízben hatalmát, a nemzetközi reakciónak sajnos, 1919-ben is sikerült vérbefojtani a forradalmat, megsemmisíteni a magyar munkások és parasz-

tok hatalmát. A 25 éves Horthy-fasizmus idejében az uralkodó osztályok félték 1848 eszméit. Meghamisították Petőfit és Kossuthot.

— A kommunizmust a leg-sötétebb reakció idejében is hűen ápolták a forradalmi 48 hagyományait. 1945-ben a szovjet nép felszabadító harcát következtében a magyar munkásosztálynak a kommunista párt vezetésével újra megnyílt a lehetősége, hogy valóra váltsa 48 demokratikus célkitűzéseit.

Szocializmust építő munkánkat azonban megzavarta az október 23-i ellenforradalmi támadás. Hazánk súlyos árat fizetett az ellenforradalom rövid tobzódásáért. Nemzeti vagyonunk tetemes része elveszett. A munkásmozgalom számos harcosa áldozatul esett az ellenforradalom vérengzéseinek.

Ma, amikor a két világháború között folyik a harc, Petőfi és Kossuth igazi utódaiként a szocialista tábor oldalán harcolunk a Petőfi által is álmódott új hazá megteremtéséért. Segítenek bennünk a Szovjetunió vezetete szocialista tábor orszá-gai és a világ haladó erői.

FÉRJEK BÁNATA

Kedves férjek, ne haragudjatok rám. Az újságírók „rossz” tulajdonsága: amit látnak, tapasztalnak jó, vagy rosszat, megírják. Hát én is láttam, és nem tudok ellentálni.

Március 13-án, úgy estefelé munkából jövet, végig sétáltam a korzón. Te jó ég! Mi történt ott? Az emberek — különösen a nők — kézzel-lábbal, könyökkel törtettek egy kirakat felé. Megint tűz, ég az üzlet — gondoltam, s szaporán kezdtem lépteimet. Amint közelebb értem a „csodülethez”, láttam, a Ruházati Bolt Lenin utcai 10. sz. áruáruháza előtt a szerencsétlent ott van, furakodtam hát a kirakat közelébe.

Tüntetés — különös módon

London egyik legforgalmasabb terén, a Piccadilly Circuson csütörtökön szép szőke leány jelent meg lóháton és »tenyérnyi bugyiba öltözött« — jelenti a Reuter-iroda. A jelentés megnyugtatólag hozzáteszi, hogy hosszú műhajat is viselt, egyéb bajjainak eltakarására.

A 22 éves Geraldine Haigh artistanő a vigalmi adó fel-emelése ellen tiltakozott ilyen feltűnést keltő módon. Azt állítja, a magas adó miatt elvesztette állását.

A rendőrség néhány perces »fellépése« után véget vetett a csábító tiltakozás-nak.

Ültessünk facsemetéket

Az őszi események alaposan megviselték városunk vidékén a faállományt is. Szakemberek számításai szerint október, november és december hónapokban a szegedi járásban, nem számítva az állami erdőket, a faállományok 25 százalékát kiirtották. Ez azt jelenti, hogy a jövő 5-6 esztendőn keresztül szinte egyetlen fát sem szabad kivágni, hogy megszüntessük az őszi fel-lelőlen fakivágások által okozott károkat. Ezen a tavaszon is ültessünk mi-nél több csemetét, sokkal többet, mint amennyi fát kipusztítottak eddig. Emellett a lehető legnagyobb mértékben korlátozni kell a további fakivágásokat, csak a kiszáradt, fejlődés-képtelen fák kivágására ad-hatnak engedélyt a közsé-gi tanácsok.

Egyedül rajtunk múlik, hogy a múlt hibáit kijavítva, az ellenforradalmat teljesen megsemmisítve tovább épít-sük népi demokratikus álla-munkat — fejezte be beszé-dét Biczó György elvtárs.

Kulturális műsor

A beszéd után a Szegedi Nemzeti Színház művészei, Kovács János, Mucsi Sándor, Sinkó György, Turján Vilma, Iván Margit, Szabady István, Megyesi Pál, Horváth József, Moldován Stefánia, Markovics Vera, Mezey Károly, a színház szólótáncosai, a színházi táncok és a városi balettszínház táncokara ad-tak műsort.

A műsor második részében Erkel Bánk bán című operájának második felvoná-sát mutatták be a színház művészei. A zenekart Rubá-nyi Vilmos karnagy vezé-nyelte.

A zászlódszobába öltözött vá-ro-s március 15-i megemléke-zései a színházi ünnepséggel befejeződtek. A forradalmi március emlékét azonban to-vábbra is szívünkben őriz-zük.

FÉRJEK BÁNATA

És csodák csodája, nem tűz, de a színek csodálatos skálája sorakozott a kirakaton. Tűzpiros kínai selyem, csodálatos színekben pompázó kínai selyembrokatok és hogy ne is említem, kínai sejhembárony.

— Jaj de szép!
— Nézd ezt a színt!
— Micsoda kisestélyi lesz eb-ből! — szóltak innen-onnan a csodálkozó nézők.

Sokáig álltam volna ott, ha egy testes menyecske rám nem szólt volna:

— Meddig báméskodik még, én is szeretnék valamit látni. Megszépebben vonultam visz-sza, s alig vártam a másnapot, az üzletnyitást. Közelebről megnéztem a csodálatos kelmét, megérintettem a lehelet finom-ságú bársonyt, gyönyörködtem a ragyogó színű selymekben.

Az üzletben elmondta, hogy az első nap húsz ruhára való bársonyt vittek el. Irigykedve gondoltam azokra az asszonyok-ra, akik majd ezeket a ruhákat viselik, és sajnálkoztam a férje-ken. Mert bizony az ára is szép a selymeknek.

(H. Zs.)

Arccal Újszeged felé!

Egy ártatlannak látszó „patakocskát” a föld alá kellene bújtatni

Sürgősen intézkedjék az I. kerületi tanács!

Újszeged lassan kulturált városrészé válik. Bizonyoság erre a különböző utcáin folyó út-csatornarendszer-építés, amelynek mai előrehaladott voltáról hamarosan bővebb cik-ken kívánunk foglalkozni. Előbb azonban másról szólnunk, arról, ami még eddig nem fért bele a költségvetési tervekbe, pedig nagyon megérdemelte volna Szeged és Újszeged közegészségügye, no meg az egész város jó hí-reve is.

Kezdjük rögtön a tények-vel. Az újszegedi Vakok Intézete előtt húzódó védőtöltés aljából egy ártatlannak látszó „pata-koeska” esörgedezik. Ha útja-mre volna, a híd melletti ti-szai árterületen átfutva belefut-na a Tisza sodrásába. Ha útja-mre volna... de nincs, sőt még annál is több kellene za-vertalan esörgedezéséhez, egy teljesen zárt csatorna-rendszer. Hogy miért? Röviden felelünk rá: a „patakocska” vize beteg-seget és halált hord magában, a különféle fertőző betegségek vírusainak tíz- és százszreit, mert a „patakocska” nem más, mint Újszeged összes lefolyó szennyvize.

A „patak” múltjáról eddig azt tudjuk, hogy „időlen idők” óta jobbra és balra szétfolyik az árterületen. A balra folyt víz töcsáiból nyáron az ott legelő-ző tehének iszik. A jobb felé

Feljegyzések a szegedi ellenforradalom napjaiból

X.

Úgy látszott azonban, Kovács úr még mindig nem érezte magát biztos nyeregben. Nem gurult dühbe, amint fellépése alapján ítélni várható volt, nem haboro-dott fel azon, hogy őt kicsi embernek ne-vezték, hanem egyszerre hangot változta-tott és terjedelmes filozófiai fejtegetésbe kezdett a történelmi szükségszerűségről. De mindjárt összekeverte a fogalmakat. S mivel ítéleteinél már a kiinduló tételek is hamisak voltak, hamisaknak kellett len-niök a konklúzióknak is. Az újságírók bele is szóltak néhányszor, figyelmeztet-tek, hogy tudatosan kitekergeti a tények nyakát, mire a sötét alak gondolt egyet, s hirtelen átadta a helyettes szerkesztőnek a nála lévő papírtekercset.

— Megyünk, nem vitatkozunk önök-vel. De ez a cikk feltétlen benne legyen holnap az újságban! — mondta energiku-san és lerohant az utcára.

Az amúgyis lármás tömeg megtapsolta, megéljenzte, majd kis idő múlva egy re-kezd kiáltás hallatszott:

— Reggelig még visszajövünk. Ha nem lesz kinyomva a nép követelése, szorultok bitang firkászok.

Volt pedig ekkor az idő október 25-én este 9 óra 30 perc. A „firkászok” felléle-gettek valamennyire és elkezdtek olvasni Kovács József úr cikkét, amelynek címe: A harmadik forradalom. Akkor nem en-dgették sajtó alá, de most közreadjuk, hogy olvasóink is megismerjék, s okulja-nak belőle.

„Tavaszi pezsgés, márciusi levegő árad szerte az országban. Valahogy szép lett újra az élet és megújult a remény. Jobb most dolgozni is és jó újra tervezni, ala-kitgatni a jövőt. Szinte megfiatalodott az egész ország, egymásra talált az egész nemzet. Megvalósulóban van a legszele-sebb nemzeti összefogás. Kár, hogy e szép mozzaloknak vannak ünneprontói is. Megriadt bűnösök és hamisnak bizonyult proféták kétségbeesett igyekezettel akar-ják helyreállítani örökre elvesztett hitel-üket. A sokféle demagógia közül, melyel nekitámadnak újuló politikai életünknek, leggyakrabban hallható az ellenforradalom vádjai. „Ellenforradalmi ízü felszólalások-ról” beszélnek, ha a dolgozók, az ifjúság, vagy az értelmiség kritikát gyakorol kar-tevő működésük felett. „Ellenforradalmi tett” az ifjúság függetlenségi törekvése. „Ellenforradalmi veszély” sok olyan ember bekapcsolódása a közéletbe, akik eddig rosszhiszemű bizalmatlanság, vagy törvény-telen üldözés miatt kénytelenek voltak tá-volmaradni a megnyilatkozási lehetősé-gektől. Talán nincs is Magyarországon olyan dolgozó, aki nem utasítaná el egyértelműen még a lehetőségét is egy ellenforradalomnak. Ezért bíznak hírre-résük sikerében a tegnap még vígan dári-dózó „perc-emberkék” (ezt az Adytól lopott kifejezést Kovács úr mindig jelzőként hasz-nálta a kommunistákra) és így vélik elő-készíteni holnapi új dáridójukat. Szüksé-ges, hogy válaszoljunk nekik. Szükséges

a személyes becsület és a jobb jövő há-borítatlan lehetősége érdekében. Tisztáz-nunk kell, mit nevezünk ellenforradalom-nak. Ellenforradalomnak nevezzük a tör-ténelem forradalmait letörő, vagy letörni próbáló ellenmozgalmakat, melyek a for-radalom eszmei és gyakorlati vívmányait szorították időlegesen vissza. Az ellenfor-radalmak visszahúzták a régihez és annak megtartása érdekében korlátozták a sza-badságjogokat. Az ellenforradalmak baj-nokai hasznát húzták a régitől és ezért ragaszkodnak csökönősen korábbi hatal-mi pozícióikhoz. A forradalmárok lángo-lóan szerették és fennhirdették az igaz-ságot. Az ellenforradalmárok ideológiája maszlagos hazugság volt mindig. Nos, a fenti tételek fényében nézzünk kissé kö-rül az országban. Nézzük meg a nyolc év elnyomása alatt zsbadt nemzetet, amely most kezd magához térni. Az emberek azt mondják: elég. Szabadon, okos célszerű-séggel akarnak élni és dolgozni. Igénylik az ember elidegeníthetetlen jogait: a sza-badszólást, a szabadsajtót, a szabad hely-váltóztatást és azt a lehetőséget, hogy haj-lamaik szerint éljenek. Új módon akarnak társadalmat és gazdaságot építeni. Most a harmadik szép forradalom idejét éljük. Vér és erőszak nélkül, a tömegek ellenál-hatatlan nyomására, a legjobbak sürgető követeléseire enged az önkény. Mint min-den forradalomnak, ennek is megvannak a maga ellenségei. Miért ne neveznénk őket ellenforradalmároknak? Szavaik és tetteik a tegnaptól jönnek és a tegnaptól szólnak. Elavult dogmak érvényesítéséért, no meg a maguk hatalmáért restaurálnák a Rá-kosi-féle uralmi rendszert. Mái is meg-tartott hatalmi pozícióikból akadályozzák a haladó, nemzeti megújulást. Nem szün-nek meg rágalmazni az új idők harcosait. Igen, kétségtelenül ellenforradalmárok ők. Szemben állnak a néppel, amely szegényen és éhesen épített, míg ők mohón élték fel az értéktöbbletet. Szemben állnak a nép-pel, mely szomjas volt az igazságra és a hazugság ecetes spongyáját dugták ajkához. Legyen nekik tanulság minden eddigi el-lenforradalom sorsa: a történelmi szül-ségszerűséggel bekövetkezett bukás. Nincs visszaút. Moszkvától Berlinig, Varsótól Belgrádig élni akoró népek országából győzelem felé halad a harmadik szocia-lista forradalom. Kovács József”.

Hatásos eszközökkel megírt, hamis szöví-rágokkal megtűzdelt cikkekcske ez, tagad-hatatlan. Van benne pátozás, agyafurtság, szemtelenség, hazugság, szentimentalizmus, sőt egy jó adag jezsuitizmus is. Csak ép-pen az igazság maradt ki belőle. Ez az el-mefuttatás — hogy úgy mondjuk — proto-tipusa annak a maszlagos nadragulyának, melyet az ellenforradalmárok szinte belter-jesen termeltek azokban a napokban a jó-hiszemű, a hibáktól szabadulni akaró emberek elbolondítására.

(Folytatjuk.)

NAGY ISTVÁN

TETŐTŰZ VOLT tegnap reg-gel 8 óra tájban Ásóthalmon, Hlovai Szabó Kálmán 1031. szá-mú tanyáján. Egyik melléképü-let tetőzete a rosszul épített ké-mény miatt kigyulladt. A Sze-gedről kivonuló tűzoltóság a ve-szedelmes tüzet rövid időn belül megfékezte. A kár körülbelül 2500 forint.

Éheznek a bikák

Ezelőtt az volt a gyakor-lat, hogy a szegedi járás közsé-gibe köztenyésztésre kiadott apaállatok takar-mányának az árát negyed-évről negyedévre előre fo-lyósította a járási tanács. A napokban jelentették Dóceről, hogy a mostani el-ső negyedévben viszont el-felejtették a járási tanács-nál az apaállatok takarmá-nyáról gondoskodni. A mostani téli hónapokra egyáltalán nem adtak a jó-szágok számára ellátmányt. Ennek az lett a következmé-nye, hogy máris több, sok ezer forint értékű tenyész állatot vágóhídra kel-lett vinni. A községben már csak egy bika van, s a gon-dozója a napokban dühö-sen jelentette be a ta-nácsnál, hogy amennyiben nem adnak az állat szá-mára takarmányt, ide köti a bikát a tanácsháza elé, és ott hagyja.

Szeretnénk tudni, hon-nan ered ez a nagymérvű felelőtlenség, s kik azok, akik ilyen otrombán her-dálják a nép vagyont?

A MOHÓ KUTYA

Az egyik elburtoni angol család kedvence, egy négy-hónapos terrier a napokban megszokás nélkül 56 órát aludt. Senki sem értette a kutya álmokorságának okát, míg egyszerre csak a kutya fekvőhelye mellett egy eredetileg 36 darab al-udót tartalmazó gyógyszer-dobozt találtak.